DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXIV. ZATURDAG den 26sten MAART 1836. N. 13.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 11 Maart 1836.

ALZOO de navolgende personen zich by rekwesten aan den Gezaghebber ad-interim dezer kolonie vervoegd hebben met verzoek om te mogen verkrygen brieven van manumissie voor de hun in eigendom aankomende Slaven, te weten:

PHELIPI ANTONIO FRANSES, voor het Slaven kind genaamd ARNELLA NIEVES;

FELIX VIDAL, als Testamentaire Executeur over den Boedel en de Nalatenschap van wylen ANNA ELISABETH KOLFF, voor de Slavin HERMINA;

Deweduwe van ISAAC KIKKERT, voor het Slavenkind FRANCISCO;

GERARD M. CALVO, voor de Mulattin MARIA ELEONORA;

A. E. & J. G. FABER, voor den Mulat genaamd GUILLERMO PAULA;

zoo is het dat de Gezaghebber ad-interim voormeld, na vooraf den Kolonialen Raad te hebben gehoord, goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk die eenig regt of pretentie op de genoemde Slaven mogt sustineren op te roepen, om binnen den tyd van *dris* weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary aanteekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de verzochte brieven van manumissie worden verleend.

De Koloniale Secretaris ad-interim,
H. KIKKERT.

OPROEPING.

DE ondergeteekende in kwaliteit als Testamentaire Executeur in den boedel en de nalatenschap van wylen den Heer CORNELIS BORGHMEESTER, alhier gewoond en overleden, op den 28 February jongstleden, roept by deze op al de genen, die vermenen mogten eenige vorderingen te hebben tegen den gemelden boedel, om dezelven inteleveren; namelyk: de genen die alhier en op het eiland Curaçao woonachtig zyn, binnen den tyd van zes weken, van de dagteekening dezer te rekenen; en de genen die elders woonachtig zyn, binnen den tyd van zes maanden. Tevens worden al de debiteuren aan opgemelden boedel, zoo hier te lande als elders wonende, aangemaand, om zoo spoedig mogelyk betaling van hunne rekening te komen doen, ten einde geregtelyke invordering te vermyden en den boedel tot liquiditeit te kunnen worden gebragt.

MARTHEN EVERTSZ.

Aruba den 8 Maart 1836.

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekenden maken hierby bekend dat zy tegen Woensdag den 30 dezer maand, by publieke opveiling zullen doen verkoopen:

TWEE HUIZEN, staande en gelegen alhier aan de Overzyde dezer Haven, in de Tweede Wyk, onder N°. 101 en 118; kunnende de genen die daarin gading hebben de konditien, drie dagen vóór den verkoop dag, ten Vendu Kantore vernemen; en de effecten zyn van heden af te bezien.

J. VAN DER DYS.
DEW. H. L. VEGT.
P. PLETSZ.
N. MAACK.
J. M. WEITZ.

Den 18 Maart 1836.

Toestand der Officieren van het Britsche leger.

De verzoeken om officiers-plaatsen in het Britsche leger, vermeerderen dagelyks, en nimmer was de mededinging grooter dan voor eenige jaren. Wanneer men echter het hooge tarief van de graden nagaat, de levenswyze, welke de officieren moeten volgen, en het ellendig lot dat hen by het einde hunner loopbaan wacht, moet men zich verwonderen, dat deze mededinging plaats grypt.

De aanstelling van vaandrig of tweede luitenant in een linie-regement infanterie, kost 450 ponden sterling (*f* 5400) hetgeen voor den kooper eene geldbelegging tot 22 ten honderd uitmaakt, maar hy moet jaarlyks nog eene som van 100 ponden voor buitengewone uitgaven afzonderen. De rang van luitenant, kost den jongen officier 250 pond st. (*f* 3000) boven zyne eerste inlage, waardoor hy eene vermeerdering van inkomst van 23 pond st. verkrygt, of 9 % van zyne tweede storting. Om eene kompagnie te koopen, moet hy weder 1100 pond st. (*f* [illegible]) besteden, en deze rang van kapitein verhoogt zyne soldy met 93 pond st. (*f* 1116) hetgeen hem 8½ % rente van zyn laatste kapitaal geeft. De rang van majoor kost den kapitein vervolgens eene som van 1400 pond st. (*f* 16800) en vermeerdert zyne soldy met 82 pond st. (*f* 984), of omstreeks 6 % van het kapitaal. Eindelyk is eene laatste storting noodig om den rang van luitenant-kolonel te koopen, te weten de som van 1300 pond st. (*f* 15,600), en zy brengt de jaarlyksche som van 18 pond st. 5 sh. (*f* 219) of 1¼ % inkomst op.

Zie daar dus een kapitaal van 4500 pond st. (*f* 54000) besteed, om den rang van luitenant-kolonel te verkrygen, zynde de hoogste verkoopbare rang in het leger, en de kooper heeft van zyn aldus geplaatst kapitaal slechts eene lyfrente of soldy van 316 pond st. (*f* 3792) dat is te zeggen 7 % van zyn kapitaal verkregen, terwyl hy er by aankoop van eene gewone lyfrente 9 % van zoude hebben getrokken, en een onafhankelyk leven zoude slyten, vry van alle gevaren en vermoeyenissen, welke een gevolg van de dienst zyn.

Hierby valt nog op te merken, dat de kooper van deze graden zich in eenen minder voordeeligen toestand bevindt, naar mate hy in zyne loopbaan vordert; want de hoogste, die van luitenant-kolonel, geeft hem slechts 1 pond st. 6 schellingen 8 pence ten honderd van de tot den aankoop bestede som terwyl de laagste, te weten, die van tweeden luitenant, hem 22 % heeft opgebragt.—Deze onvoordeelige financiele toestand drukt op den officier op een tydstip zyns levens, wanneer hy eenige verzachting in zyn lot zoude moeten ondervinden, wanneer zyne gezondheid meestal door veeljarige diensten verzwakt is. Op dat zelfde tydstip is het echter dat de luitenant-kolonel, die alle zyne graden gekocht heeft, en mogelyk dertig jaren van leven onder de vanen heeft doorgebragt, gewoonlyk het berigt ontvangt, dat hy niet meer in staat wordt geacht te kunnen dienen, en op halve soldy wordt gesteld, of geautoriseerd wordt *zyne aanstelling te verkoopen*; wanneer hy van deze bevoegdheid gebruikt maakt, mag hy niet meer eisschen dan den juisten by tarief bepaalden prys, hoewel er altoos nog eene zekere som afzonderlyk door den kooper wordt betaald, ingevolge onderlinge schikking. Deze byzondere overeenkomsten worden niet officieel erkend, maar geduld.

De Britsche legers hebben door den aard van hunne dienst veel meer te lyden dan die van andere landen, daar ten minste de helft der Engelsche legers gedurig tusschen de keerkringen gestationeerd zyn, en onder deze regementen verscheidene zouden kunnen opgenoemd worden, welke sedert vier en twintig jaren in Indië zyn. Van deze officieren kunnen slechts zy die vermogen hebben met verlof hunne haardsteden komen bezoeken, daar de overigen niet wel eene som van 200 pond st. (*f* 2400), welke voor de reis vereischt wordt, kunnen besteden.

Deze toestand schynt niet spoedig te zullen veranderen, daar, hoewel eenige officieren eene verhooging van soldy hebben gevraagd, de openvallende officiers-plaatsen dadelyk vervuld zyn en voortdurend met gretigheid worden gezocht.

De heer EDEN naderhand lord AUKLAND sprak tydens den Amerikaanschen oorlog eens in het parlement met zoodanige bevigheid, dat men in een algemeen gelach uitberstte.

"Wat is er te doen?" vraagde een lid van het parlement, die juist by dit lagchen binnen trad, en wendde zich tot FOX.

"Ach niets," antwoordde FOX, "dan dat de duivel weer in *Eden* is gekomen."

De beroemde FRANKLIN vond, dat de Noord-Amerikanen zeer nieuwsgierig waren en derhalve een iegelyk vooraf vraagden, van waar en waar heen? eer zy hem den weg wezen, hy rigtte derhalve zyne vraag op de volgende wyze in:

"Jk heet BENJAMIN FRANKLIN, ben boekdrukker te *Philadelphia*, kom van *Boston* en wil naar *Cambridge*,—wees nu zoo goed en wyst my den weg."

BOUDON, een uitstekend wondheeler in *Parys* werd eens by den kardinaal DUBOIS, eerste minister van *Frankryk*, geroepen, om eene zeer bedenkelyke kunstbewerking aan hem te verrigten. Toen hy het vertrek binnen trad, zeide de kardinaal tegen hem: Heer dokter, gy moet my zoo ruw niet behandelen, als uwe arme, ellendige duivels in uw *hôtel-Dieu!*—Genadige heer," antwoordde BOUDON, "elk dezer arme, ellendige duivels, zoo als uwe *eminentie* die gelieft te noemen, is, in myne oogen, een *premier ministre*."

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 25 Maart 1836.

NAMENS den HoogEdel Gestrengen Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 2 April, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 16 Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris ad-interim,
H. KIKKERT.

WAARSCHUWING.

DE waarnemer van het ambt van Procureur des Konings hierby aan het geëerde publiek bekend makende dat hem zyn ter hand gesteld de lysten van al de genen, welke tot nog toe in gebreke zyn gebleven de belastingen op eigendommen en bezittingen en op het personeel en mobilair over het *vierde* kwartaal a. p. aantezuiveren, geeft by deze aan alle zoodanige belastingschuldigen te kennen, dat wanneer zy binnen den tyd van acht dagen de door hen verschuldigde belastingen niet komen afbetalen, de geregtelyke invordering daarvan zal moeten plaats hebben.

MR. H. W. DE QUARTEL.
Curaçao den 19 Maart 1836.

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekende namens het Collegie der Wees- Onbeheerde en Desolate Boedel Kamer, in kwaliteit als speciale gemagtigden van den Heer HENRY PRICE, zal op Maandag den 28 dezer, (op zeer voordeelige voorwaarden) by publieke opveiling doen verkoopen:

Eene PLANTAGIE genaamd BON-PAIS, of alias de COUAZ, met deszelfs woonhuis, magazyn en verdere gebouwen, staande en gelegen in de Midden Divisie, 2de District; als mede Vyf Slaven, enz.

De Weesmeester,
G. VOS Jz.

Den 18 Maart 1836.

☞ Bovenstaande Vendu is uitgesteld tot nadere kennisgeving.

A. STATIUS MULLER heeft MORISON's PILLEN te koop.

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

Bernard Ferrero.
Rosa Maria Garcia de Burgos.
Franco. J. Marmol.
J. L. Maduro.
Manuel Alvares Correa.
Rebecca de Emanuel Alvares Correa.
Maria Accion.
Sara d' Auvaly.
Bregita Curiel.
Ester da Costa Andradi.
Jansion Divevet.
D. Curiel.
Anna Cicilia Danja.
David Pardo Cadet.
Esther B. v. Praag.
Martina C. Isera.
Alejandro Martien.
Juan Carlos Sañchez.
Dea, Slavin van Manuel Fonseca.

Curaçao den 25 Maart 1836.
De Commis, belast met de opgemelde directie,
C. GORSIRA.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
APRIL 1836.

V. M. Vrydag den 1 te 5 u. 31 m. 's avonds.
L. K. Vrydag den 8 te 11 u. 25 m. 's morgens.
N. M. Vrydag den 15 te 6 u. 27 m. 's avonds.
E. K. Zaturdag den 23 te 10 u. 9 m. 's avonds.

CURAÇAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—MAART.

19.	golet Gysbertha, De Brot,	Puerto Cabello
	—— Eloisa Margaritha, Cafiero,	La Guayra
	bark Margaritha, Brunow.	Coro
21.	golet Geertruida, Levy,	Maracaybo
	boot Dejalo, Da Costa Gomez,	Isle d'Aves
23.	golet Aurora, Jones,	St. Thomas
	—— Dorothea, Quant,	Aruba
25.	boot Virginia, Costa,	Ocumare
	golet Helena, Evertsz,	Barcelona

UITGEKLAARD—MAART.

19. golet Anna Celestina, Marconje,
21. brik Volta, Warner,
22. bark Margaritha, Brunow,
golet Eagle, Briché,
—— Aurora, De Haseth,
24. —— Eloisa Margaritha, Cafiero,
—— Geertruida, Levy,
brik William, Nunes,
25. golet Gysbertha, De Brot,
—— Monserrate, Yaures,

☞ Dewyl aanstaande Vrydag een Feestdag is, zal onze Courant uitgegeven worden op den voorgaanden Donderdag avond. Wy verzoeken dat de Advertentien, &c. voor dat nummer bestemd, dien dag vroeg ingezonden worden.

Verleden Woensdag den 23 dezer, is Z. M. Brik ECHO, gekommandeerd door den Luitenant der 1ste klasse BOURICIUS, naar La Guayra vertrokken.

In eene St. Thomas Courant van den 19 dezer, vinden wy dat door de aankomst van de pakket op St. Thomas, dagbladen uit Londen zyn ontvangen tot den 14 February

De St. Thomas Courant heeft echter uit dezelve geene andere uittreksels gemaakt dan de aanspraak des Konings van Engeland by het openen van het Parlement op den 4 February, en een klein artikel uit Spanje, waaruit het blykt dat de troepen der koningin eene neerlaag hebben geleden; doch wanneer de slag geleverd is, noch de hoegrootheid van het verlies, wordt niet gemeld.

De aanspraak des Konings is grootendeels weer als alle vorigen. Hy verheugt zich te moeten berigten dat hy van alle vreemde mogendheden verzekeringen ontvangt, om de thans bestaande goede verstandhouding te blyven aankweeken.

Het spyt hem dat de burger oorlog in de noordelyke provintien van Spanje nog voortduurt; doch hy hoopt op een spoedig einde.

Hy heeft zich als bemiddelaar in de geschillen tusschen Frankryk en Amerika aangeboden, welke bemiddeling door Frankryk reeds aangenomen is.

Het overige der aanspraak gaat over het huishoudelyke in Engeland. Men ziet uit deze aanspraak dat de Koning zoo gaarne de bezwarenissen der dissenters wil wegruimen, maar tevens de heerschende kerk alle hare ryke inkomsten laten. Een vraagstuk moeijelyk om op te lossen. Men schaffe de tienden af en betaal de anglikaansche geestelykheid uit 's ryks schatkist even zoo veel als de tienden bedragen; doch dan moeten er weer nieuwe belastingen geheven worden. Maar laten de Protestanten, Katholyken en Joden, die te zamen driemaal zoo talryk zyn als de Episcopalen, de handen in eenslaan en gelyke regten eischen als de heerschende kerk, dit is de eenigste weg, die er overblyft, om aan dit lange kribben een einde te maken.

De berigten van Spanje in de St. Thomas Courant, zyn zeer kort en komen op het volgende neder:

"De jongste berigten bevestigen slechts de nederlaag der troepen van de koningin en verhoogen de belangrykheid der overwinning behaald door de Carlisten in de veldslagen van den 16 en 17 January jl. te Vittoria. De veldtogt kan eigenlyk niet gezegd worden begonnen te zyn.

"Te Madrid waren nieuwe moeijelykheden in de staatszaken gerezen. De Cortes hadden, na op den 17 voor het stellen van vertrouwen in den Minister Mendizabal gestemd te hebben, eene belangryke clausule voorgesteld in de akte ter verbetering der wet over de verkiezingen, waarop die Minister onverwyld den stouten maatregel nam, om de Cortes te ontbinden. Hy is in eenen toestand, waarin men vast beradene maatregels moet nemen, en hy schynt de verpligtingen, welke op hem berusten, wel te beseffen.

"Het schynt dat Don Carlos de engelsche krygsgevangenen in het laatste gevecht gespaard heeft; niet uit gevoel van medelyden, maar door tusschenkomst van Don Sebastiaan. Er zyn eenige veranderingen beraamd geworden in het leger van Don Carlos: de oude Casa Eguia zal naar alle waarschynlykheid tot Minister van oorlog benoemd en Villemur naar Catalonien gezonden worden, in welk geval VillaReal, de vriend en kwekeling van Zumalacarreguy, de aanvoerder onder de Heilige Maagd zal zyn."

In eene Nieuw Yorksche Courant van den 2 dezer lezen wy dat op den nacht van den 1sten dezer, een andere groote brand in de stad Nieuw York heeft plaats gehad, welke begonnen is aan den hoek van *Maiden Lane* en *South Street*. De brand brak uit te 8 ure 's avonds en duurde eenigen tyd lang met groote hevigheid. Te 10 ure waren reeds vyf groote gebouwen in brand, welke naar alle waarschynelykheid zouden vernield worden en een verlies van een half millioen dollars veroorzaken.

De Nieuw Yorksche Courant is niet zeer naauwkeurig in het verhalen van dezen brand: want de Courant is 's morgens op den 2 uitgegeven en men verhaalt hier by veronderstelling. Het wordt niet gemeld met eenige stelligheid hoe veel schade die brand veroorzaakt heeft: want te 10 ure was de brand nog niet gebluscht, maar, zoo als verder vermeld wordt, "had zich door onzigtbare middelen verspreid."

Men wil hiermede te kennen geven dat het verlichten met gaz, die verspreiding had te weeg gebragt. Hierby wordt aangemerkt dat sedert de gaz compagnie de straten, pakhuizen en woonhuizen met hare ontvlambare lucht vervulde, de brand menigvuldiger is geworden.

Van de overkust is er geen ander nieuws dan dat met den 1sten April aanstaande de inkomende regten met 10 pct. verhooging zullen moeten betaald worden. Op eenige producten zyn de uitgaande regten ook verhoogd, als: van koffy, waarop men voorheen 30 cts. per quintal betaalde, moet men 60 cts. betalen; van kakao, is de geregtigheid met een half reaal verhoogd; en katoen, waarvoor geene regten betaald werden, moet thans een reaal per quintal betalen. De stedelyke belasting is echter voor den tyd van een jaar opgeschort. Dit alles is geschied om de door de jongste omwenteling geledene verliezen te lenigen.

Spoed van Stormen en Orkanen in Amerika en West-Indië.

De geëvenredigde graad van snelheid der stormen en orkanen in *Amerika* en *West-Indië* is, gelyk het *American Journal of Science* zegt, te dikwerf afwykend bevonden, maar kan echter op 12 tot 30 mylen in het uur berekend worden. Een der orkanen, die in Augustus 1830 woedde, verhief zich in de nabyheid der *Kanarische Eilanden*, nam zyne rigting naar de kusten

van *Florida* en de *Carolinen*, en van daar naar de kust van *New-Fondland*, een afstand van meer dan 3000 mylen, die hy in zes dagen afleide. De duur van zyn hevigst woeden bedroeg op de verschillende plaatsen, welke hy overtrok, omstreeks 12 uur; op vele oorden hield hy nog meer dan tweemaal zoo lang aan. Een andere orkaan, die in dezelfde maand uitbrak, nam van de windwaarts gelegene eilanden eenen oostelyken, aan den eersten tamelyk geëvenredigden koers, en door journalen en berigten van reizigers ontving men nadere tyding omtrent het dagelyks afgelegde terrein van eenen afstand van 2500 mylen. De orkaan op den 10 Augustus 1831, welke het eiland *Barbados* verwoestte, ging van daar in eene regte lyn naar den noordelyken oever van de *Golf van Mexico* en *Nieuw-Orleans*, waar hy op den 16den derzelfde maand aankwam, weshalve hy binnen zes dagen 2300 mylen had afgelegd.

Iets over den toestand der armen in Engeland.

In Engeland verschynt de armoede onder een geheel ander gezigtpunt dan in elk ander gedeelte van Europa. De bykomende omstandigheden schynen er meer dan elders drukkend voor den behoeftige en bedroevend voor den waarnemer te zyn.— Aan eene methodische orde onderworpen, schynt de toegebragte hulp langzamer over te gaan uit de hand, die dezelve uitreikt, naar de hand, welke zich opent om den bystand te ontvangen. In vele kerspelen is deze onderstand zelfs het voorwerp van de meest zonderlinge speculatien. Voor eene som, beduidender dan misschien voor eene welbegrepene liefdadigheid noodig ware, belast zich een ondernemer, zoo niet om in de behoeften te voorzien, dan toch om de klagten der behoeftigen te doen zwygen.— Er is hem weinig aangelegen, of zy geholpen worden, wanneer zy slechts niet klagen. En deze klagten moeten zy wel staken, uit vrees van in den spekulant, in wiens handen als minstbiedende de verzachting van hun lot gevallen is, eene verdubbeling van hardheid en gestrengheid te vinden, waartegen de tusschenkomst van den magistraat, tot welken zy zich mogten wenden, hen niet altyd zoude kunnen beveiligen.

In zoodanige plaatsen, waar de hulp zonder de tusschenkomst van een ondernemer uitgereikt wordt, verliest dezelve veel van hare hoedanigheid en krachtdadigheid door hetgeen de uitreikers zich niet schamen daarvan als emolument af te trekken, alsmede door de gebrekkige uitdeeling; de trage deelt gelyk op met den nyvere, de min behoeftige met den ongelukkige, die van alles ontbloot is. Men telt de personen, uit welke een gezin zamengesteld is, en men werpt hun het geld toe zonder na te gaan of er niet onder zyn, die voor hun onderhoud of voor dat hunner naastbestaanden zorgen kunnen. Het is geene schande voor den arbeidsman, den naam van zynen gebrekkigen vader op de lyst der behoeftigen ten laste van het kerspel te doen inschryven, wanneer hy zelf in staat is hem te onderhouden. Van daar, dan ook, dat deze lysten het dubbeld bedragen van hetgeen dezelve elders opleveren.

Somtyds noopt de overmaat van ellende een huisgezin in een ander kerspel middelen van nyverheid of van bestaan te zoeken, welke het in deszelfs woonplaats niet vinden kan. Maar hier worden de ongelukkigen weggejaagd; het is hun uitdrukkelyk verboden zich aldaar, ook zelfs voor eenen enkelen dag, te vestigen. Men laat hun zelfs den noodigen tyd voor eene onmisbare rust niet. Zy moeten weder in de ellende verlaten, aan welke zy gepoogd hadden zich te onttrekken. Zy moeten terug keeren naar de plaats, waar zy zoo vele rampen geleden hebben, en welke hun als het ware tot gevangenis dient. Aldus heeft het ryke en vrye Engeland der negentiende eeuw, even als het leenroerige en arme Engeland der middeleeuwen, nog deszelfs slaven, aan eenen grond verbonden, dien zy niet verlaten mogen, en waar zy zelfs niet eens het onzekere vooruitzigt eener bevryding in het verre verschiet hebben.

De belasting, die in Engeland voor de armen betaald wordt, bedraagt de verbazende som van ruim honderd millioen guldens. Zy treft alleen de grondeigenaars, en is voor deze klasse van inwoners een drukkende last, dien men intusschen niet poogt te verligten door aan de opbrengst daarvan eene meer zuinige en redelyke rigting te geven.

De uitdeelingen aan de armen onderdrukken inmiddels niet geheel het bedelen. Wel ziet men misschien minder bedelaars dan in onderscheidene andere Europesche steden, maar zy bestaan er niet te min in menigte en op de openbare straatwegen, ten platten lande, zoowel als in de straten der hoofdstad zien men dikwyls gezonde sterke lieden, die de deernis der voorbygangers trachten gaande te maken door het gezigt hunner ellende of gebreken, door hun eentoonig gezang of liever gegil, of door de zorg om een gedeelte der stad voor de voetgangers schoon te vegen; en die alleen in het den voorbygangers lastig vallen het gemakkelykste en meest winstgevende middel van bestaan vinden.

De behoeftigen ten platten lande vinden meestal eenige bezigheid op de openbare straatwegen. Hun toestand zoude veel minder treurig zyn, indien men hun ter bebouwing eenige dier talryke onbebouwd liggende stukken grond afstond, welke de kerspelen bezitten en die in derzelver tegenwoordige gesteldheid van even weinig waarde als nut zyn.

Het is onbetwistbaar zeker, dat in Engeland de zeer aanzienlyke sommen, welke tot verzachting der armoede en tot afschaffing van het bedelen gebezigd worden, niet het gewenschte gevolg hebben, terwyl in andere landen, met minder geld en met eene minder stelselmatige uitdeeling meer en beter gedaan wordt.

STOOM.

(Naar het Engelsch.)

"*Ik had een' droom, die niet geheel een droom was.*"
BYRON.

Een myner jonge vrienden is een groot bewonderaar en navolger van BYRON; dat is, daar hy van nature een eenigzins zwartgallig temperament bezit, wil hy zichzelven en anderen overreden een menschenhater te zyn; hy noemt zich een ongelukkig sterveling, en met een glas grog, voor zich op de tafel geplaatst, zit hy op een' heeten zomerdag, in zyn vest en overhemd, gedichten te schryven. Zyne grog, schoon lang niet van de eerste soort, is echter veel beter dan zyne gedichten, die zelfs voor gelegenheidsverzen nog tamelyk slecht zouden zyn, en te naauwernood in een album passen. Hy is echter niet van deze meening, en schryft boeken vol. Eenige avonden geleden las hy my nog, onder andere zeldzame voortbrengselen, een dichtstuk voor, getiteld *Stoom*, in ongerymde rymelooze verzen geschreven, waarin hy de wereld, zoo als zy na verloop van eenige eeuwen zal zyn ingerigt, op eenen afstand bekykt, en, na alles in het algemeen behandeld te hebben, tot het besluit komt:

"En stoom was het heelal!"

Misschien was het door den stoom, die uit dit stoomschrift opsteeg, of misschien had ik meer grog gedronken, dan myn aan matigheid gewoon gestel verdragen kon,— ik weet het niet; maar dit is zeker, dat ik my, even als *Othello*, "ten uiterste verward" naar bed begaf. De droomgod spookte weldra door alle hoeken van myn brein. Vreemde en grillige gezigten zweefden voor mynen geest, en namen eindelyk de kracht en duidelykheid van wezenlyk bestaande voorwerpen aan.

Ik stond, naar my dacht, op eene kleine hoogte, van waar ik op het tooneel beneden my nederzag. Het was een aangenaam gezigt, en echter zou een vreemdeling hetzelve achteloos zyn voorbygegaan. Voor my echter was het een palmbosch in de woestyn; want ik herkende het verblyf myner kinderjaren. Hier was het groene grasveld, waarop ik zoo dikwerf van den ochtend tot den middag had rondgesprongen, omgeven door het oude bosch, waardoor de kudde naar het kabbelende beekje gedreven werd; daar was de kleine met klimop begroeide kerk, met haren spitsen toren en vaststaanden windwyzer, en rondom dezelve zag ik de daken van het bevallige dorpje, waar myne ouders, vrienden en speelmakkers woonden. Alles vertoonde zich juist zoo als op den zomermorgen, toen ik het plaatsje verliet, om de woelige wereld in te trekken. Ik herkende zelfs de boomen achter myne vorige woning, en hunne in de morgenkoelte heen en weder zwevende takken schenen my vriendelyk naar huis te lokken. Ik beschouwde alles met onuitsprekelyk welgevallen, en ademde ruim in de met de geuren van wilde bloemen vervulde lucht.

Op eens veranderde het tooneel. Het stille, aanvallige dorpje was verdwenen, en op deszelfs standplaats rees eene woelige, volkryke stad. Het bosch was weg, de beek opgedroogd, het grasveld door yzeren sporen in vierkante stukken gesneden. Ik beschouwde het omliggende veld—indien het veld kan genoemd worden—waar alle syoren van plantengroei verdwenen waren. De nette tuinen, groenende vlakten, zachtryzende heuvels en golvende korenvelden waren weggevaagd; vruchten, bloemen en planten schenen hier ongeacht en onbekend. Huizen en fabryken, tolhekken en spoorwegen waren in het rond verspreid, en over de laatste vlogen monsterachtige gevaarten met eene onbegrypelyke snelheid, alsof zy door eene onzigtbare, helsche magt gedreven werden. Aan alle kanten zag men menschen elkander stooten en verdringen. Ik begaf my onder hen; maar zy waren niet gelyk die, welke ik vroeger gekend had: alles, wat zy deden, zelfs hun gaan en spreken, geschiedde met eene verbazende gezwindheid. Zy deden alles in haast; zy aten, dronken en sliepen in haast; en in haast werden zy geboren, getrouwd en begraven. Alles was ingerigt volgens het stelsel van stoomwerktuigen van hooge drukking. Niemand bleef stilstaan, om een' ander' op de straat aan te spreken; maar men praatte, terwyl men tevens met spoed zynen weg vervolgde.

De mannen spraken met meer snelheid dan de vrouwen nu doen, en de vrouwen nog tweemaal zoo snel. Ik zag velen met eene geheel kale kruin, en vernam op myne navraag, dat zy groote reizigers geweest waren, en dat de snelheid der nieuwerwetsche voertuigen hen, die in dezelve reden, letterlyk *scalpeerde*, daar de luchtstroom knevels, wenkbraauwen, oogleden, en alles, wat slechts eenigzins los was, van hun gezigt veegde. De dierenwereld scheen uitgestorven, karren en rytuigen ratelden zonder paarden of voerlieden over de straatwegen, en kruiwagens rolden zonder eenen zigtbaren ryder door de straten. De na-

tuur was uit de mode, en de wereld scheen het tamelyk wel, zonder haar te kunnen stellen.

Aan het einde der straat trok een huis van ontzettenden omvang, dat men daar bouwde, myne aandacht, daar het niet minder dan zeventien verdiepingen hoog was. Verscheidene menschen waren op het dak aan het werk, toen een hunner, tot myn' schrik, een' misstap deed, en met eenen ontzettenden slag op den grond viel. Verbeeld U myn afgryzen en myne verontwaardiging, toen ik zag, dat de menigte onbezorgd voorbyging, zonder zich te verwaardigen eenen blik op hunnen medemensch te werpen, die in zyn water lag te wentelen, en dat de overige werklieden met hunnen arbeid voortgingen, zonder zich door het gebeurde ongeluk een oogenblik te laten ophouden. Toen ik de plek naderde, hoorde ik verscheidene voorbygangers de onbegrypelykste aanmerkingen mompelen. "Het is maar een stoomman," zeide de een.—"Het zal niet veel kosten," zeide een ander.—"Zyne ketel overladen, denk ik," zeide een derde; "zoo gebeuren altyd die ongelukken." En waarlyk, daar lag een man van blik en koperwerk in eenen stroom van heet water te baden. De opzigter van het werk, die geen stoomman was, maar een van de tegenwoordige bouwstof, deed de uitspraak, dat de veren beschadigd waren en de ketel een weinig gescheurd was, maar dat de schade weinig beteekende, en zond het lyk terstond naar den smid, om het op te lappen. Hier had ik dan op eens eene nieuwe uitlegging der oude Grieksche fabel, en nieuwerwetsche Prometheusen waren zoo menigvuldig als lysterbessen. Ik kwam, op myne navraag, te weten, dat de maatschappy tegenwoordig in twee klassen verdeeld was, de levende en de *machine menschen*, en dat de grootste staatkundigen op maatregelen bedacht waren, om het getal der eerste zoo veel mogelyk te verminderen, en dat der laatste te vermeerderen, daar deze tot hun onderhoud slechts steenkolen en water noodig hadden. Dus bleek het, dat elk vlytig handwerksman, binnen drie maanden, door een volwassen gezin kon omringd zyn.

Deze nieuwe inrigting was voor my niet slechts verbazend, maar zelfs lastig en onaangenaam. Myn geest walgde er van, en ik verlangde weder naar de oude wereld, welker schoonheden men op zyn gemak genieten kan. Ik gevoelde my vreemd aan de twee soorten van wezens, die my omringden, en de natuur en hare bekoorlykheden bestonden niet meer. Alles scheen gedwongen, onnatuurlyk, onwezenlyk, weinig beter inderdaad dan een openlyk, onbeschaamd bedrog. Ik zocht de oevers der rivier, waarby ik myne kindsheid had doorgebragt; zy alleen was onveranderd. De stille stroom vloeide zacht en rustig, gelyk in vorige tyden; maar zelfs hier was de onbeschaamde mensch aan het werk geweest: de ellendige spoorwegen strekten zich tot aan den waterkant uit. Onvoorzigtiglyk stapte ik een' derzelve over, my veriatende op myne gevestigde begrippen van ruimte en tyd, daar het afgrysselyk stoomrytuig nog wel duizend schreden van my verwyderd was; maar nauwelyks was ik er over, toen het my fluitend voorbyvloog, my in zynen wervelwind vatte, en als eenen dryftol deed ronddraaijen. Het was vol reizigers, en reed met blinde woede regt op de rivier aan. Deszelfs lot scheen onvermydelyk: nog een oogenblik, en de golven zouden het bedelven—toen het, tot myne ontzetting, plotseling in den schoot der aarde verzonk, en binnen drie sekonden, tegen eene loodregte steilte, aan den anderen oever der rivier, opvloog. Ik stond versteend, en staarde in de rondte met eene houding van onnoozelen schrik, toen een heer, wien zonder twyfel myne verbazing bevreemdde, in het voorbygaan riep: "Waarom kykt die man zoo verwonderd?" en een ander vroeg, of ik nooit te voren een' *tunnel* gezien had.

Myn hoofd begon te duizelen. Ik verlangde naar eene plaats, waar ik my voor al wat my omringde verbergen kon, en keerde my onwillekeurig naar de plek, waar voorheen de dorpherberg stond. Maar, helaas! waar was het nette, met riet gedekte huisje, waar de vreemdeling zoo vriendelyk en beleefd ontvangen werd?—Weg! en in plaats daarvan stond er een ontzaggelyk gebouw, met het opschrift "*Great Union. Railroad Hôtel.*" Maar ook hier was het stoom, stoom, niets dan stoom. De kamers werden met stoom verwarmd, de bedden met stoom afgehaald en opgemaakt. In plaats van een vlug en bevallig dienstmeisje, met roode lippen en blozende wangen, zag ik een' leelyken machineman, die de peluws en kussens met eene wiskunstige juistheid opschudde. Het eten werd met stoom gekookt, en zelfs het vleesch met stoom gebraden.

Eene patent-stoomkagchel verving den zindelyken, vrolyk brandenden haard, en de plaats scheen nog heeter dan die, waar een fatsoenlyk mensch nooit hoopt te komen. Boeken en Couranten lagen op de tafel verspreid. Ik nam eene der laatste op: zy was vol vreemde, nieuwe spreekwyzen, alle van stoom ontleend; zooverre ik een paar artikels begrypen kon, behelsden zy omtrent het volgende:

"*Treffend ongeval.* Het veilig gewaarborgde stoomrytuig *de Bliksem*, dezen morgen, met deszelfs gewoon drie vierde snelheid van honderd zevenentwintig mylen in het uur, voortrydende, stiet ongelukkig, by de *snyding der spoorwegen* van *Hannington* en *Slipsby*, tegen het stoomrytuig *de Slak*, dat eene snelheid heeft van omtrent honderd en vyf mylen in het uur. Natuurlyk werden rytuigen en passagiers binnen een oogenblik in eene stofwolk veranderd. Wy kunnen intusschen stellig verzekeren, dat de bekwame eigenaars van *de Bliksem* geene schuld aan dit ongeluk hebben, daar het ten volle bewezen is, dat de *Slak* drie sekonden vóór den bepaalden tyd afreed, om eenigermate de vertraging te vergoeden, waaraan de reizigers, door het lompe maaksel en den langzamen gang van het rytuig, steeds onderworpen waren."

"*Tegenwoordigheid van geest.* Zekere schoone en beminnelyke jonge dame, passagier in het stoomrytuig *de Gedachtensnelheid*, haar hoofd omwendende, om naar de *Nieuwe Stoom-Universiteit* te zien, slipte haar ademtoestel ongelukkig uit haren mond, en zy stierf binnen twee sekonden aan de gevolgen van den luchtstoot. Een jong heer, die gedurende verscheidene dagen teederlyk aan haar gehecht was, leide in zynen angst zyne luchtbuis neder, en riep om hulp, waardoor hy natuurlyk in haar lot deelde. Men kan den overigen reizigers niet genoeg lof toezwaaijen, daar zy, gedurende dit treffend tooneel, met de grootste tegenwoordigheid van geest, hunne ademblazen voorzigtig aan hunnen mond vastgeklemd hielden," enz.

Eene courant van *Liverpool* behelsde: "De inschryving voor den Liverpoolschen en Dublinschen *tunnel*, onder het *Iersche kanaal* door, is byna vol." En eene courant van *Glasgow* beweerde de noodzakelykheid van eenen dryvenden, houten spoorweg tusschen *Schotland* en het eiland *Man*, om de vervelende stoombootvaart te kunnen missen. Ik nam een dichtwerk op; maar de vergelykingen en beelden waren alle stoom; al de denkbeelden van kracht en snelheid waren van stoom ontleend, en de luiaard werd by eenen windhond vergeleken. Om over deze onderwerpen eenig licht te verkrygen, zag ik een nieuw woordenboek in, maar vond niets dan honderde zonderlinge omschryvingen, zoo als de volgende:

"PAARD. Z. N. Een nu zeer weinig "bekend dier. Oude schryvers melden, "dat er voorheen duizenden in dit land te "vinden waren.

"BOOM. Z, N. Een voortbrengsel uit "het plantenryk; voorheen zeer algemeen, "en nog in afgelegene oorden te vinden.

"GERUSTHEID. Z. N. Verouderd. Een "onnatuurlyke staat van aanwezen, waar- "toe de Ouden eene byzondere neiging "hadden. Men vindt het woord in vele "oude schryvers."

Wanhopig wierp ik het boek neder, en vloog het huis uit. Het was middag; maar een groote schouwburg was geopend, waarheen ik my met den volksstroom voeren liet, en bevond, dat, welke veranderingen er ook plaats grepen, geld nog altyd geld was. Men speelde *Hamlet* met stoom, en hier voldeed de opvoering van dit stuk nog beter, dan ergens elders. Daar de speelwerktuigen der automaten op de wyze van een zeer fraai zamengesteld draaiorgel waren ingerigt, speelden zy hunne rol zeer goed, en schreeuwden, zuchtten, stampten en zwaaiden met even veel deftigheid, als vele bewonderde acteurs. In het laatste bedryf echter moet er iets aan de machinerie gehaperd hebben; ten minste *Hamlet* sprong met eenen ontzettenden slag uit elkander, vernielde *Laërtes*, sloeg een' brok van den koning af, en beschadigde de overige personen zoo zeer, dat zy als voetzoekers afgingen, en de zaal met heeten damp vervulden. Ik vlugtte uit het gebouw; maar toen ik op straat kwam, was de staat van zaken nog tienmaal erger. Het was het uur, waarop men de rytuigen deed stilstaan, nazag en weder aan den gang bragt, en geene pen is in staat, om den toestand van den dampkring te beschryven. Wolken van stoom ontwikkelden zich aan alle kanten; de heldere zon werd er door verduisterd; de menschen zagen er uit, alsof zy gaargekookt waren; de kreeften van eenen vischverkooper in de buurt kregen eene hoogroode kleur. Ik kon naauwelyks adem halen; overal hoorde men blazen, brullen, knorren, fluiten en suizen, te midden van vlammende vuren, kokend water en berstende ketels. Een stoomman liep my onvoorziens tegen het lyf; ik stak myne hand uit, om hem af te weren; maar hy was zoo gloeijend heet, dat ik van schrik ontwaakte, en bevond, dat ik in myn zweet lag te baden. Ik sprong op, liep naar het venster, en zag verscheidene melkkarren, met paarden bespannen, lustig voorbydraven. Met innige dankbaarheid ging ik my aankleeden, en onder dit belangryk werk nam ik het vaste besluit, om geene gedichten in handschrift meer aan te hooren, en grog, hoe goed die anders ook zyn mogt, voortaan als de pest te schuwen.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.